

2 TAM BAĞIMSIZ YARGISAL MESLEK KURULUŞLARI

Av. Mehmet Gün
Av. Hande Hançar
Av. Muhammed Demircan
Av. Utku Süngü

Gerekçe

Hukuk meslek mensuplarının her birinin kendi tam bağımsız meslek kuruluşuna sahip olmaları, öngörülmektedir. Yargısal meslek kuruluşu olarak anayasada yargı bölümü içinde özel düzenlemeye kavuşmaları öngörülmüştür. Hakim, savcı, avukat ve noter mesleklerinin birbirine eşit seviyelerde, kendi kendini yönetebilir şekilde tam bağımsız örgütlenmesi öngörülmüştür.

Yargısal hukuk meslek kuruluşları, mahkeme yapılanmasına paralel, kalkınma planları hedefleri ile ekonomik ve demografik hususlar dikkate alarak yapılandırılmaktadır. Hakim ve savcılarının meslek kuruluşları bölge adliye mahkemeleri bölgeleri ile sınırlı olarak düzenlenirken meslek mensuplarının sayısı çok fazla olan avukatların meslek kuruluşları illeri de kapsayacak şekilde düzenlenmiştir.

Bütün yargısal meslek kuruluşlarının merkezi birlikleri başkent Ankara'dadır. Merkezi birlikler mesleklerin en yüksek seviyede temsiline odaklıdır. Meslek kuruluşları; mensuplarına ilişkin esaslı işlevlerini bölge odaları veya birlikleri vasıtası ile yerine getirecektir. Böylece meslek mensuplarının meslek kuruluşlarına daha kolay erişimi ve etkili olmaları, kuruluşların da mensuplarına daha etkili olarak hizmet sunmaları mümkün olacaktır.

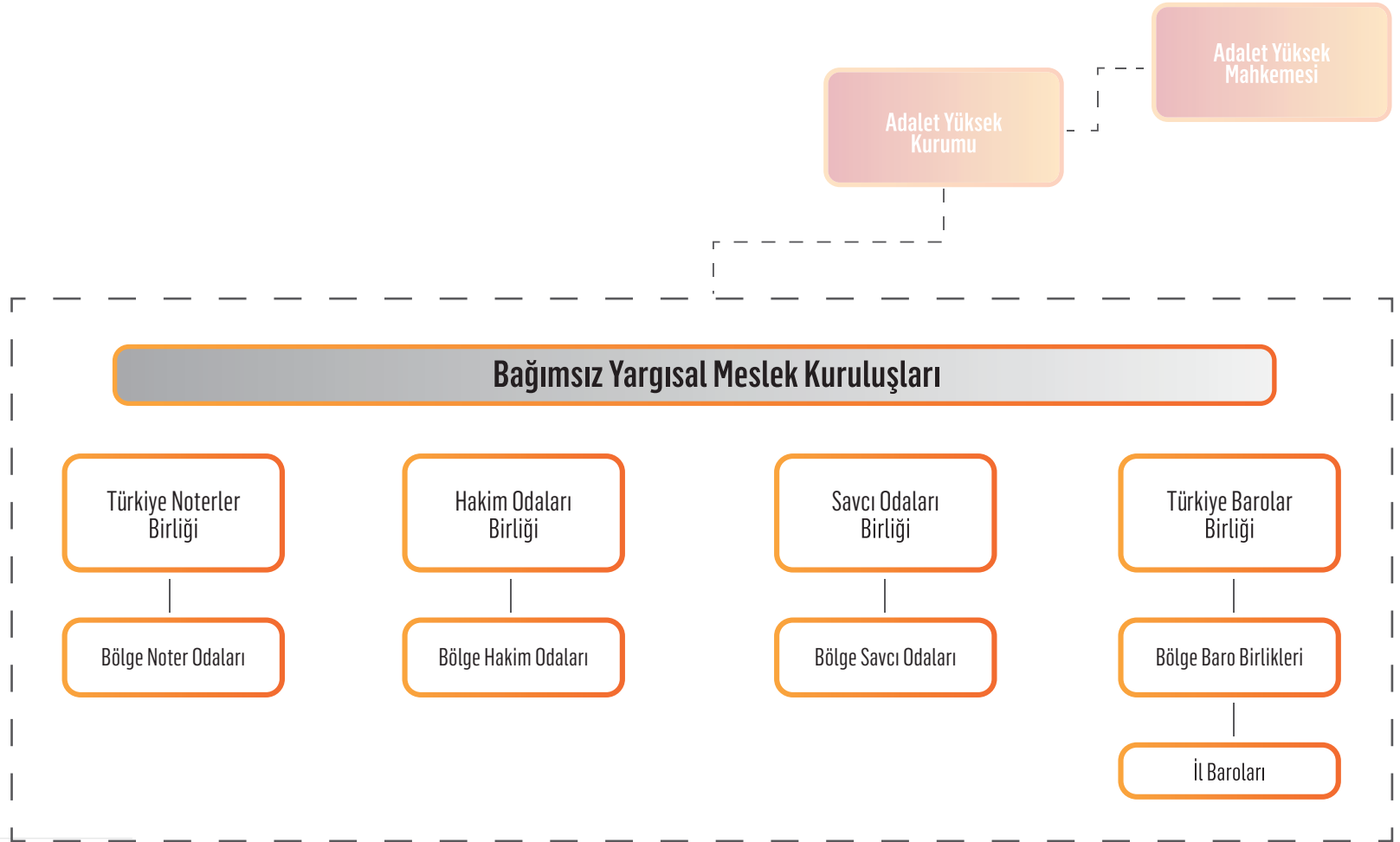
Yargısal meslek kuruluşları ve birlikleri bağımsız birer kurum olarak düzenlenmiş; hukukun üstünlüğünü ve meslek mensuplarının bağımsızlığını koruma görev ve yetkisi verilmiştir. Düzenleyici Adalet Yüksek Kurumu da hukuk mesleklerinin bağımsızlığını savunmak, korumak ve geliştirmekle görevlidir. Fakat kurumun meslek kuruluşlarına müdahale

etmesinden özenle önlenmiştir. Hukuk mesleklerine giriş, kariyer, disiplin ve meslektan çıkarmada Adalet Bakanlığı yerine kurum yetkili olacaktır. Kurumun mesleğe kabul ettiği meslek mensupları, otomatik olarak üye oldukları meslek kuruluşlarını, yönetimde çeşitliliği ve kapsayıcılığı sağlayan demokratik yöntemlerle kendileri yönetecektir. Meslek kuruluşlarının, hukukun üstünlüğünü savunmanın yanında standartlarının kurumun belirlediği şekilde kaliteli hizmet vermek için mesleklerini geliştirmeye odaklanabilmesi öngörülmektedir. Hukuk mesleklerinde meslek içi hesapverirliği geliştirmek amacıyla disiplin ve denetim organları optimum seviyede verimli ve etkili çalışacak bir yapıya kavuşturulmaktadır.

Yargı hizmet birimleri olan mahkemelerin yapılanması, birden yargıda uzmanlığı merkezlerde yoğunlaştırmayı, öte yandan en uç birimler vasıtasıyla hizmeti halkın ayağına götürmeyi sağlayacaktır.

Hukuk meslekleri tek bir kanunla, birbirlerine paralel, yeknesak ve uyarlı olarak düzenlenmektedir. Hukuk mesleklerine giriş, staj, özetmenlik ve yardımcılık seviyelerini içeren kariyer planlaması; hizmet verenlerin yetkinliğini artırarak hizmetin kalitesini yükseltmeyi hedefleyerek geliştirilmiştir. Hukuk mesleklerinin ortak kariyer planı ve meslekler arası geçiş düzenlemeleri; yargının insan kaynaklarının geliştirilmesi ve gerektiğinde ihtiyaca uygun olarak farklı roller arasında kaydırılabilmesini amaçlamaktadır. Yeknesak kariyer planı ile meslekler arası geçişler, dolayısıyla etkin kaynak kullanımı ve olumlu mesleki işbirliği geliştirilmektedir. Mahkemelerde savcılarının hakim kürsüsünden inerek avukatlarla aynı seviyede konumlandırılmaları böylece mümkün olabilecektir.

Kamu kurumu niteliğinde, her biri ayrı tüzel kişiliğe sahip Bağımsız Yargısal Meslek Kuruluşları

Ana Hatları ile Yargısal Meslek Kuruluşları Tasarımı

- 1- Hakim, savcı, avukat ve noter meslekleri her birisi kendi bağımsız yargısal meslek kuruluşunu oluşturur.
- 2- Yargısal meslek kuruluşları yargı bölümünde düzenlenir ve diğer odalar ve meslek kuruluşlarından ayrılır.
- 3- Teşkilatlanmaları, bölge adliye mahkemelerine uyumludur. Merkezleri Ankara'dadır.
- 4- Bölge teşkilatları hizmete; merkez teşkilatı ise mesleğin temsiline ve temel politika odaklı faaliyet gösterir.
- 5- Yönetim kurulları temel karar organıdır; temsilde farklı görüşleri kapsayıcıdır.
- 6- Organlara adaylık liyakati ortaya çıkaracak şekilde şeffaf ve yargı denetimine tabidir.
- 7- Tek kişilik seçimler 2 turlu; çok kişilik seçimler nispidir. Delegation ve blok listeler yasaktır.
- 8- Meslek kuruluşları organlarının kararları AYK nezdinde itiraz; bilahare AYM'de dava edilebilir.
- 9- AYK'nın mesleğe kabul ettiği herkes meslek siciline ve görev yaptığı bölge meslek birliğine üye olur. Avukatlar bürolarını açtıkları ildeki bölge meslek birliğine ve il barosuna kayıt olur.
- 10- Merkez birliği, YK bölge YK başkanlarından oluşur; başkanı meslek mensuplarının tamamı seçer.
- 11- Disiplin ve denetleme kurulu görece çok sayıda olan avukatlarda bölgelerde, hakim, savcı ve noterlerde merkezde bulunur ve faaliyet gösterir.
- 12- Temel politika belirleyici – geniş katılımlı Daimî Hukuk Şûrası.

Temel Amaçlar ve Hedefler

Hukuk mesleklerinin yargının kurucu unsuru olarak topluma kaliteli hizmet üretimine uygun olarak geliştirilmesi ve meslek kuruluşlarının bu amaca hizmet edecek şekilde bağımsız olarak yapılandırılması ve bu amaçla aşağıda sayılan hususların gerçekleştirilmesi:

- Her bir hukuk meslek mensubunun kendi meslek kuruluşuna sahip olması,
- Meslek kuruluşlarının tamamen meslek mensuplarından oluşması,
- Hukuk mesleklerine dışarıdan müdahalenin önlenmesi,
- Meslek mensuplarının misyonlarına uygun olarak eğitimi ve geliştirilmesi,
- Diğer hukuk meslek mensuplarıyla olumlu, saygın ve verimli işbirliği sağlanması,
- Meslek kuruluşlarının şeffaflık ve hesapverirliğinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Yargı Bölge Teşkilatlanmasına Uyumlu Yargısal Meslek Kuruluşları Yapılanması

Adalet Yüksek Kurumu, Daimî Hukuk Şurası ve yargısal meslek kuruluşları birlikleri merkezi Ankarada'dır.

Bölge adliye mahkemeleri çevresinde meslek kuruluşları bölge birlikleri kurulur. Türkiye çapında 15 Bölge Hakim Odası, 15 Bölge Savcı Odası, 15 Bölge Baro Birliği ve 15 Bölge Noter Odası bulunur.

Bölge Adliye Mahkemeleri Yargı Çevreleri (15 BAM)

Kaynak: HSK

- Yargısal meslek kuruluşlarının (YMK) her birinin bağımsız tüzel kişiliğe ve kamu kurumu statüsüne sahiptir.
- Adalet Yüksek Kurumu ve YMK'ların birlikleri Ankara'dadır.
- Bölge adliye mahkemeleri çevresinde meslek kuruluşları bölge birlikleri kurulur. Böylece Türkiye çapında 15 bölge hakim odası, 15 bölge savcı odası, 15 bölge noter odası ve 15 bölge baro birliği kurulur. Çevresinde 800 ve fazla avukat bulunan illerde il baroları kurulur. Aynı bölge içinde olmak kaydıyla avukat sayısı 800'ü bulan birbirine birleşik illerde müşterek il baroları kurulur.
- Yargısal mesleklerinin merkez ve bölge kuruluşları ile il barolarının her biri ayrı tüzel kişiliğe sahip ve tam bağımsızdır; görevde olan mensupları tarafından demokratik yöntemlerle seçilen yönetimler tarafından demokratik olarak yönetilirler.
- Bütün yargısal meslek kuruluşları meslek mensuplarının tamamı tarafından seçilen başkan ve yönetim kurulu tarafından yönetilir. Başkan ve yönetim kurulu icra kurulunu belirler. Merkezi birliklerin yönetim kurulları bölge kuruluşlarının başkanlarından oluşur.
- Bölge hakim ve savcı odaları ile il barolarının yönetim kurulu üyeleri görevde olan bütün üyeler tarafından seçilir. En yüksek oyu alan yönetim kurulu üyesi başkan olarak görev yapar. Bölge baro birliklerinin yönetim kurulu bölgedeki il barolarının başkanlarından oluşur.
- Yargısal meslek kuruluşları Adalet Yüksek Kurumu'nun belirlediği politika ve ilkelere uygun olarak ve mesleklerinin merkezi kuruluşlarının tavsiyelerini dikkate alarak faaliyet gösterirler.

Yargısal Meslek Kuruluşları Organlarının Sevk ve İdaresi, Toplantı ve Karar Yeter Sayıları

Başkanlar Sevk ve İdare Eder:

- Meslek kuruluşlarının merkez teşkilatı, bölge teşkilatını başkanlar sevk ve idare eder.
- Barolarda il barolarını il barosu başkanı sevk ve idare eder.
- Temsilcilikler temsil ettiği organ ve başkanı tarafından sevk ve idare edilir.
- Yönetim ve sair kurulları başkan doğrudan veya üyelerin talebiyle toplantıya çağırır.
- Gündemi başkan belirler, üyelerin isteklerini ekler sıralamayı yapar. Toplantıda getirilen öneriler en son görüşülür.

Yönetim Kurulu Toplantı ve Karar Nisapları:

- Kurulların toplantı yeter sayısı tüm asil üyelerin salt çoğunluğudur.
- Karar yeter sayısı toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğudur.

Disiplin ve Denetim Kurullarında Toplantı ve Karar Nisapları

- Toplantı yeter sayısı tüm asil üyelerin 2/3 nitelikli çoğunluğudur.
- Karar yeter sayısı toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğudur.
- Birden fazla daire olması halinde nisaplar her daire için uygulanır.

Yargısal Meslek Kuruluşları Organlarına Adaylık, Adayların Belirlenmesi ve Seçimler

Nitelikli Üyelerin Seçimi:

- Yargısal meslek kuruluşları organlarına üye olmak isteyenlere ilişkin niteliksel şart ve gereklilikler liyakati öne çıkaracak şekilde Adalet Yüksek Kurumu tarafından belirlenir. Disiplin ve denetleme kurulu üyeliklerinin şart ve kıdemleri daha ağır ve yüksek olarak belirlenir.
- Aday olmak isteyenleri AYK denetler; gerekli şartları ve nitelikleri taşıyanları belirleyerek aday olarak ilan eder.
- Aday olmak isteyen veya aday gösterilmeyi kabul edenler şeffaf olmak zorundadır; seçilmelerini etkileyebilecek olan her türlü özlük bilgilerinin, mesleki, akademik ve özel yaşamına ilişkin bilgilerin kamuoyuna paylaşılmasını kabul eder; paylaşıma açar ve muğlak hususlarda sorulan soruları cevaplarlar.

Organlara Seçimler:

- Tek kişinin seçileceği başkanlık seçimleri iki turlu yapılır. 1. turda salt çoğunluk sağlanamazsa en fazla oyu alan 2 aday arasında 2. tur seçim yapılır. İki tur seçim arasında 3 hafta süre olması zorunludur.
- Birden fazla kişinin seçileceği yönetim kurulu ve benzeri seçimlerde tek turlu nispi temsil usulüyle seçim yapılır. Nispi seçimlerde blok liste veya önceden işaretlenmiş çarşaf liste kullanılması yasaktır.
- Nispi seçimlerde en çok oyu alanlar sırasıyla asil ve yedek üyeler olarak belirlenir.
- Başkanı için ayrıca seçim yapılmayan durumlarda en çok oyu alan üye başkan olur. Kurullar birden fazla sayıda daireye bölündüğü takdirde en çok oy alan üyeler dairelerin başkanlığını yaparlar. Diğer üyeler de aldıkları oy sayısına göre daireler arasında bölüştürülür.

Yargısal Meslek Kuruluşlarının Kararlarına Karşı İtiraz ve Yargı Yolları

Yargısal meslek kuruluşlarının birlik ve bölge odaları başkan ve yönetim kurullarının ve disiplin ve denetleme kurullarının kararları ile her türlü işlemlerine karşı önce Adalet Yüksek Kurumu nezdinde itiraz; bilahare Adalet Yüksek Mahkemesi nezdinde yargı yoluna başvurulabilir. İşlem ve kararlar Adalet Yüksek Kurumu politika, tercih ve ilkelerine uyarsızlık sebebiyle dava edilebilir.

- İl baroları başkan ve yönetim kurulu kararlarına karşı öncelikle bölge baro birliğinde itiraz edilir.
- Meslek kuruluşlarının tüzel kişiliği olmayan temsilciliklerinin işlem veya kararlarına karşı itiraz ve yargı yolu yoktur. Bunlar hakkında ancak ilgili olduğu tüzel kişiliğe sahip birim yönetim kurulu veya başkan tarafından bir işlem yapılması veya karar alınması halinde itiraz ve yargı yoluna başvurulabilir.
- İtiraz ve yargı yolu açık olan işlemlere veya kararlara karşı isteyen herkes, gerçek veya tüzel kişi ilgili veya menfaatini ilgilendirir olmasa dahi itiraz ve yargı yoluna başvurulabilir.
- Yargı yoluna başvurmadan önce Adalet Yüksek Kurumu nezdinde itiraz edilmesi zorunludur.
- Adalet Yüksek Kurumu'nun itiraz üzerine vereceği karar hakkında iptali için Adalet Yüksek Mahkemesi'ne başvurulabilir.
- Adalet Yüksek Mahkemesi'nin meslekten çıkarma hariç tüm kararları kesindir.

Saim Dursun,
“Dalda”,
30x70 cm,
tuval üzerine
yağlıboya / spatula
teknîği,
2011

HAKİM ODALARI BİRLİĞİ
BÖLGE HAKİM ODALARI

Hakim Odaları ve Birlik Üyeliği

Hakimlik mesleği özetmenlik ve yardımcı hakimlik yazılı sınavını ve mülakatı başarı ile geçerek mesleğe girişine karar verilmiş olan hakim stajyerleri ile özetmenleri, yardımcı hakimler ve hakimlik mesleğine kabul edilmiş olan hakimler hakim odaları birliğinin doğal üyesidirler.

- Hakimler görev yaptıkları bölgede yetkili bölge hakim odalarına ayrıca kayıt edilirler.
- Hakimlik meslek stajyerleri, özetmenler ve hakim yardımcıları da görev yaptıkları yerdeki bölge hakim odalarına kayıt edilirler. Ancak; BHO ve HOB'nin organlarına ilişkin seçimlerde oy kullanamazlar.
- Stajyerler, özetmenler ve yardımcı hakimler kariyer seviyeleri ve meslekle ilgili talep, öneri ve şikayetlerini BHO'ya ve HOB'ye iletebilirler.
- Stajyerler, özetmenler ve yardımcı hakimler ve hakimlik mesleğine kabul edilmiş olanlar kanunda kendilerine tanınan yetkileri kullanabilirler. Kendi kariyer grupları arasında dayanışma amaçlı gruplar kurabilirler.

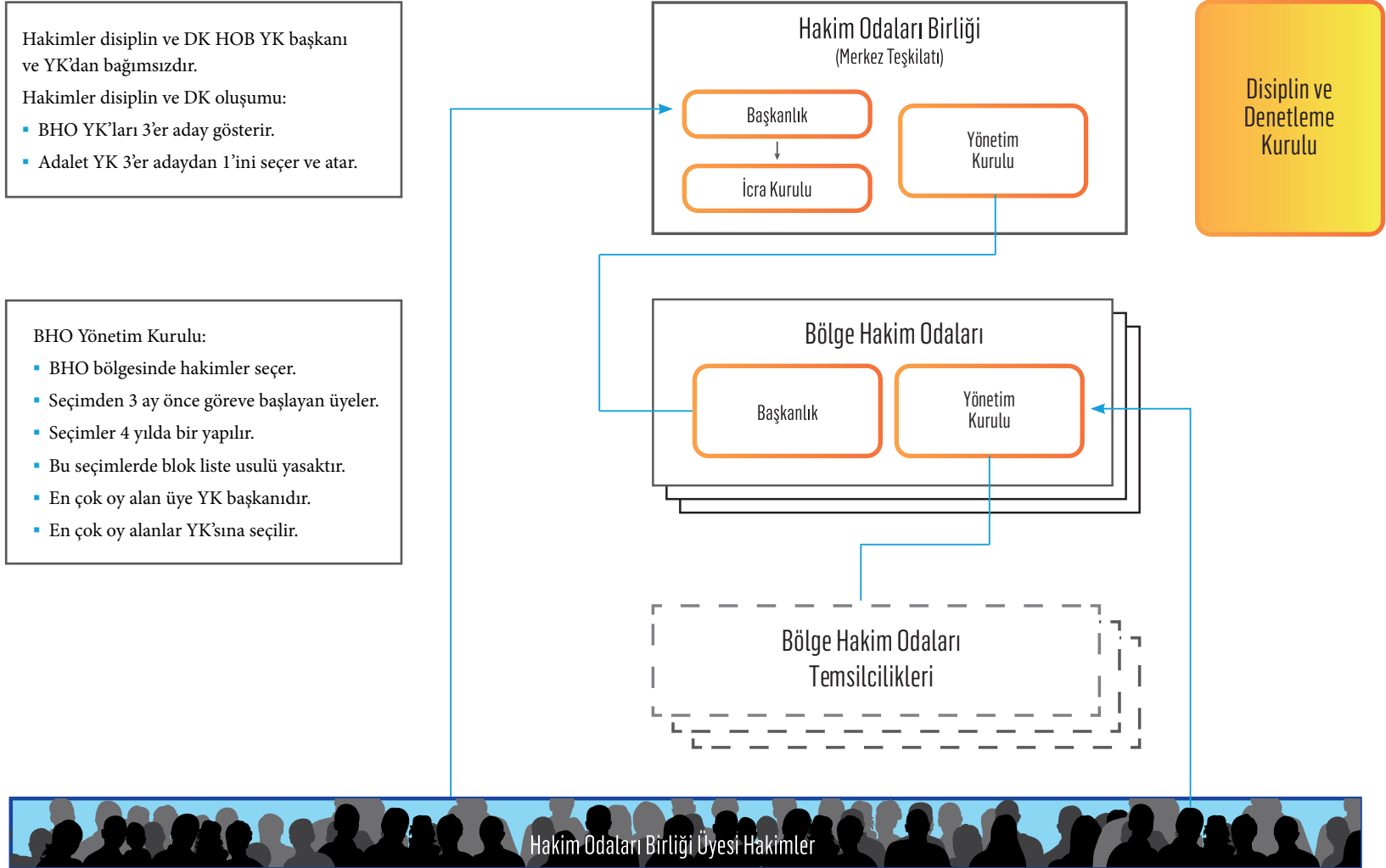
Hakim Odaları Birliği ve Bölge Hakim Odaları

Hakim odaları birliği ve bölge hakim odaları, hakimler tarafından oluşturulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde, bağımsız faaliyet gösteren yargısal meslek kuruluşlarıdır.

Hakim odaları birliğinin temel amaç ve görevleri şunlardır:

- Hakimleri temsil etmek, hakimlerin bağımsızlığını, hesapverirliğini savunmak.
- Hakimler arasında mesleki birlik ve dayanışmayı sağlamak.
- Hakimlik mesleğini ve hakimleri sürekli geliştirmek, saygınlığını artırmak.
- Meslek sorunlarını tespit etmek, çözüm önerileri geliştirmek.
- Hakimlik mesleğinin etik kurallarını oluşturmak ve AYK'nın onayına sunmak.
- Meslekten çıkarma yaptırımını hariç hakimlerin disiplin soruşturmasını yapmak.

Hakim Odaları Birliği ve Bölge Hakim Odaları Teşkilat Şeması

Hakimler Disiplin ve Denetleme Kurulu

Temel Amacı: Hukukun üstünlüğünün ve hukuki güven ortamının sağlanması ve güçlendirilmesi ve amacıyla mesleğin ve meslek mensuplarının gelişmesini, kendi aralarında ve diğer meslek mensupları ile diğer hukuk meslekleri ile arasında dayanışma, uyum ve işbirliğini geliştirmek amacıyla meslek kurallarına, etik ilke ve değerlerine, uyulmasını Adalet Yüksek Kurumu tarafından belirlenen politika, tercih ve ilkelere uyarlı olarak görevlerini yerine getirmelerini sağlamak ve aykırı davranışları belirlemek, gerekli yaptırımları uygulamak ve farkındalık artırıcı faaliyetlerde bulunmaktır.

Oluşumu, Toplantı ve Kararları:

- Hakim odaları birliği, başkan ve yönetim kurulundan bağımsızdır.
- BHO'larının göstereceği 3'er aday arasından Adalet Yüksek Kurumu her bölge için 1 üye seçer.
- Adalet Yüksek Kurumu'nun her BHO için seçtiği üyelerin tamamı hakimler DDK'yı oluşturur.
- Başkanını üyeler kendi aralarından seçerler.
- Toplantı yeter sayısı tüm üyelerin 2/3'ü; karar yeter sayısı katılan üyelerin salt çoğunluğudur.

Görevleri:

- Her türlü iddiayı soruşturur; fakat sadece uyarma ve kınama cezalarını verebilir.
- Daha fazla ceza gerektiren halleri Adalet Yüksek Kurumu'na bildirir, dosyaları aktarır.
- Meslek disiplin kuralları hakkında görüş bildirir.

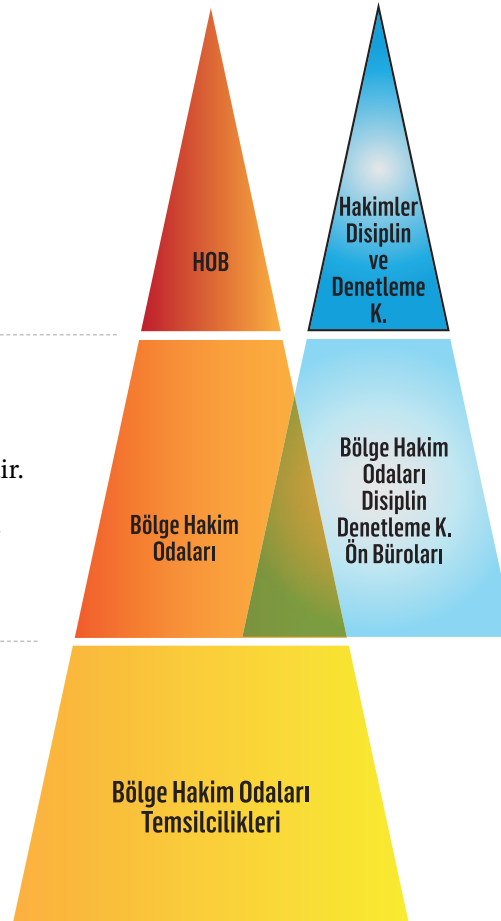
Hakim Odaları Birliği, Bölge Hakim Odaları ile İl Temsilciliklerinin Hiyerarşik Yapılanması

- **Bölge hakim odaları (“BHO”)**, bölge mahkemelerinin bulunduğu il merkezinde kurulur; bölgedeki hakimlerin tamamını temsil eder.

- Bölge içindeki diğer illerde en kıdemli 2 hakim temsilcidir.
- **BHO başkanı ve YK üyelerini** bölgedeki hakimler seçer.

Bölge Hakim Odaları Temsilcilikleri:

- BHO’nun bulunduğu il dışındaki bölge çevresindeki il merkezlerinde kurulur.
- İl olmayan mülki birimlerde de temsilcilik kurulabilir.
- Temsilciler birisi hukuk diğeri ceza mahkemelerinden olmak üzere en kıdemli 2 hakimdir.

- BHO nezdinde **hakimler disiplin ve denetleme kurulu ön büroları** bulunur. Şikayetleri alır, ön inceleme yapar, eksikleri giderir ve hakimler DDK’ya iletir.

SAVCI ODALARI BİRLİĞİ
BÖLGE SAVCI ODALARI

NOTLAR

Savcı Odaları Birliği ve Bölge Savcı Odaları

Savcı odaları birliği ve bölge savcı odaları, savcılık mesleğine kabul edilmiş olan savcılar tarafından oluşturulan tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde bağımsız yargısal meslek kuruluşlarıdır.

Savcı odaları birliği ve bölge savcı odalarının temel amaç ve görevleri şunlardır:

- Savcıları temsil etmek ve savcılarının bağımsızlığını ve hesapverirliğini savunmak.
- Savcılar arasında mesleki birlik ve dayanışmayı sağlamak.
- Savcılık mesleğini ve hakimleri sürekli geliştirmek, saygınlığını artırmak.
- Meslek sorunlarını tespit etmek, çözüm önerileri geliştirmek.
- Savcılık mesleğinin etik kurallarını oluşturmak ve AYK onayına sunmak.
- Meslekten çıkarma yaptırımını hariç savcılarının disiplin soruşturmasını yapmak.

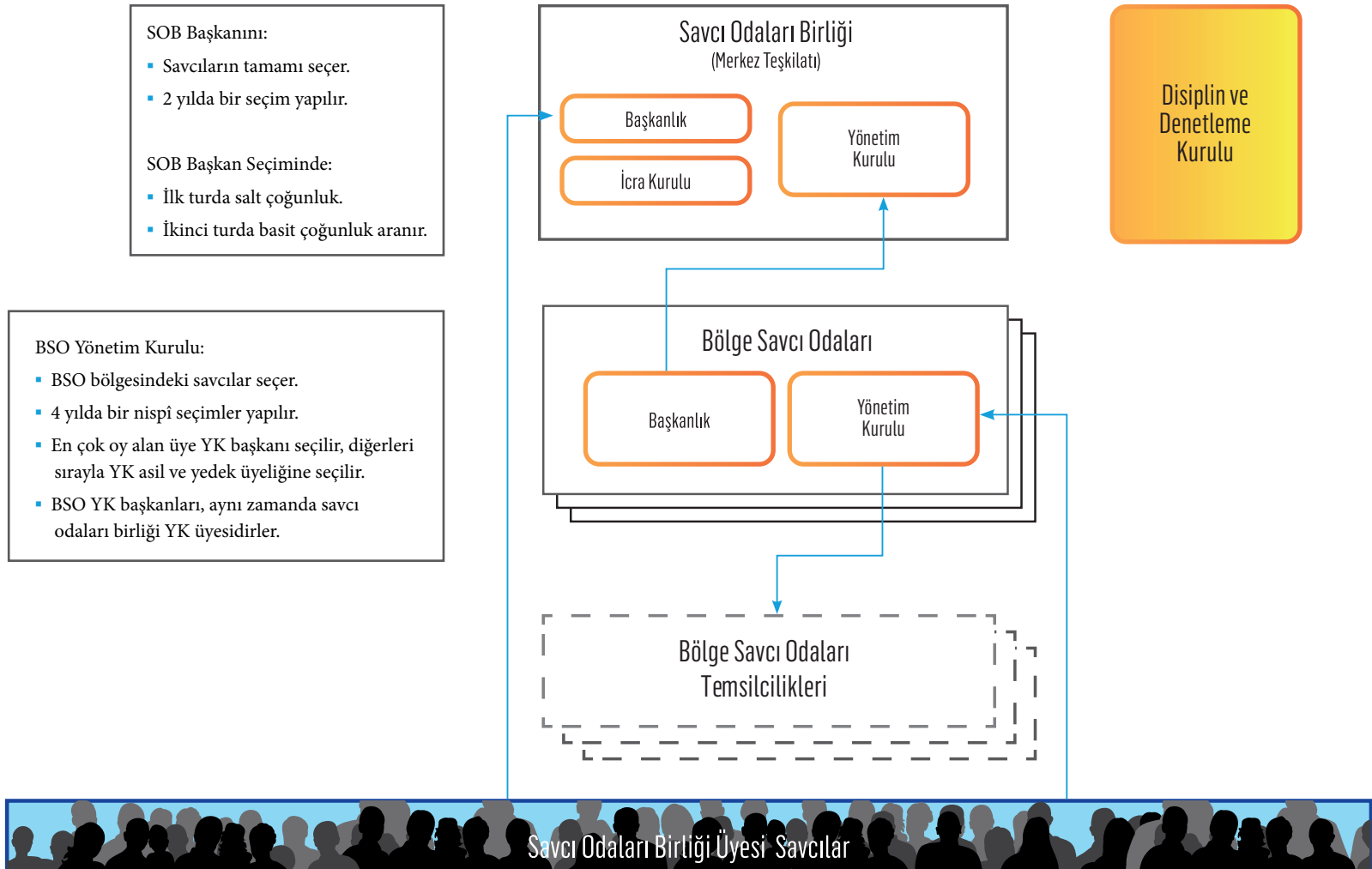
Savcı Odaları ve Birlik Üyeliği

NOTLAR

Savcılık mesleği özetmenlik ve yardımcı savcılık yazılı sınavını ve mülakatı başarı ile geçerek mesleğe girişine karar verilmiş olan savcı stajyerleri ile özetmenleri, yardımcı savcılar ve savcılık mesleğine kabul edilmiş olan savcılar savcı odaları birliğinin doğal üyesidirler.

- Savcılar görev yaptıkları bölgede yetkili bölge savcı odalarına ayrıca kayıt edilirler.
- Savcılık meslek stajyerleri, özetmenler ve savcı yardımcıları da görev yaptıkları yerdeki bölge savcı odalarına kayıt edilirler. Ancak; BSO ve SOB'nin organlarına ilişkin seçimlerde oy kullanamazlar.
- Stajyerler, özetmenler ve yardımcı savcılar kariyer seviyeleri ve meslekle ilgili talep, öneri ve şikayetlerini BSO'ya ve SOB'ye iletebilirler.
- Savcı stajyerleri ile özetmenleri, yardımcı savcılar ve savcılık mesleğine kabul edilmiş olanlar kanunda kendilerine tanınan yetkileri kullanabilirler. Kendi kariyer grupları arasında dayanışma amaçlı gruplar kurabilirler.

Savcı Odaları Birliği ve Bölge Savcı Odaları Şeması

Savcılar Disiplin ve Denetleme Kurulu

Temel Amacı: Hukukun üstünlüğünün ve hukuki güven ortamının sağlanması ve güçlendirilmesi amacıyla mesleğin ve meslek mensuplarının gelişmesini, kendi aralarında ve diğer meslek mensupları ile diğer hukuk meslekleri ile arasında dayanışma, uyum ve işbirliğini geliştirmek amacıyla meslek kurallarına, etik ilke ve değerlerine, uyulmasını Adalet Yüksek Kurumu tarafından belirlenen politika, tercih ve ilkelere uyarlı olarak görevlerini yerine getirmelerini sağlamak ve aykırı davranışları belirlemek, gerekli yaptırımları uygulamak ve farkındalık artırıcı faaliyetlerde bulunmaktır.

Oluşumu, Toplantı ve Kararları:

- Savcı odaları birliği başkan ve yönetim kurulundan bağımsızdır.
- BSO'larının göstereceği 3'er aday arasından Adalet Yüksek Kurumu her bölge için 1 üye seçer.
- Adalet Yüksek Kurumu'nun her BSO için seçtiği üyelerin tamamı savcılar DDK'sını oluşturur.
- Başkanını üyeler kendi aralarından seçerler.
- Toplantı yeter sayısı tüm üyelerin 2/3'ü; karar yeter sayısı katılan üyelerin salt çoğunluğudur.

Görevleri:

- Her türlü iddiayı soruşturur; fakat sadece uyarma ve kınama cezalarını verebilir.
- Soruşturmalarda daha ağır ceza gerektirdiği kanaatine varırsa ya da en başında daha ağır ceza gerektirdiği belli olan şikayet ve başvuruları Adalet Yüksek Kurumu'na aktarır ve disiplin soruşturması başlatılmasını talep eder.
- Meslek disiplin kuralları hakkında görüş bildirir.

Savcı Odaları Birliği Merkez Teşkilatı Organları ve Görevleri

Yönetim Kurulu:

- BSO'ları yönetim kurulu başkanlarından ve seçimle belirlenen yönetim kurulu başkanından oluşur.
- Savcı odaları birliğinin görevleri altına giren tüm hususlarda karar almaya yetkili en yüksek karar organıdır.
- Toplantı yeter sayısı toplam üyelerin salt çoğunluğu; karar yeter sayısı katılan üyelerin salt çoğunluğudur.

Başkanlık:

- Ülkedeki tüm savcıların katılımı ile seçilir.
- Başkan; yönetim ve icra kuruluna başkanlık eder;
- Savcı odaları birliğini sevk ve idare eder.
- Tüm savcıları temsil eder ve bağımsızlık ve hesapverirliklerini savunur.

İcra Kurulu:

- SOB başkanı, 2 başkan yardımcısı, SOB sekreteri ve saymanından oluşur.
- SOB yönetim kurulu ve SOB başkanı tarafından alınan kararların icra eder.

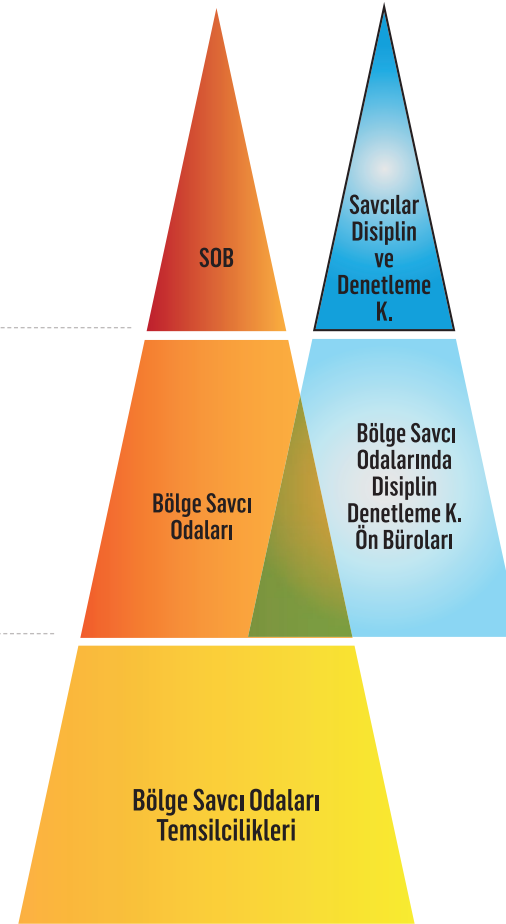
Bölge Savcı Odalarının Teşkilatlanması

- **Bölge Savcı Odaları (“BSO”)**, bölge mahkemelerin bulunduğu il merkezinde kurulur; bölgedeki savcılarının tamamını temsil eder.

- Bölge içindeki diğer illerde en kıdemli 2 savcı temsilcidir.
- **BSO başkanı ve YK üyelerini** bölgedeki savcılar seçer

Bölge Savcı Odaları Temsilcilikleri:

- BSO’nun bulunduğu il dışındaki bölge çevresindeki il merkezlerinde kurulur.
- İl olmayan mülki birimlerde de temsilcilik kurulabilir.
- Temsilciler mülki birim çevresinde görevli en kıdemli 2 savcıdır.

- BSO nezdinde savcılar **disiplin ve denetleme kurulu ön büroları** bulunur. Şikayetleri alır, ön inceleme yapar, eksikleri giderir ve savcılar DDK'sına iletir.

İL BAROLARI,
BÖLGE BARO BİRLİKLERİ VE
TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

İl Baroları, Bölge Baro Birlikleri ve Türkiye Barolar Birliği Görev ve Yetkileri

İl baroları; bölge baro birlikleri ve Türkiye Barolar Birliği; avukatlar tarafından oluşturulan, çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde yargısal meslek kuruluşlarıdır.

Avukatların, il baroları, bölge barolar birliği ve Türkiye Barolar Birliği'nin temel görevi: Hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak ve bu amacı gerçekleştirmek için avukatlık mesleğini geliştirmektir.

Bu amaçla aşağıdaki hususlar da baroların görev ve yetkilerine dahildir:

- Avukatları her alanda temsil etmek; avukatların ve baro organlarının bağımsızlığını, hesapverirliğini savunmak,
- Avukatlar arasında birlik, dayanışma ve işbirliğini sağlamak ve geliştirmek,
- Avukatların diğer mesleklerle uyum ve saygınlık içinde işbirliği yapmasını sağlamak,
- Avukatlık mesleğini, meslek düzenini, etiğini ve ahlakını sürekli geliştirmek, saygınlığını artırmak,
- Avukatların birbirleri, diğer hukuk meslekleri ve iş sahipleri ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak,
- Meslek sorunlarını tespit etmek, çözüm önerileri geliştirmek,
- Avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm çalışmaları yürütmektir.

Türkiye Barolar Birliği ve Görevleri

Türkiye Barolar Birliği (“TBB”) tüzel kişiliğe sahip, kamu kurumu niteliğinde bağımsız bir yargısal meslek kuruluşudur. TBB’nin merkezi Ankara’dır. Organları: Yönetim kurulu, başkan ve icra kuruludur. Görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken tam olarak bağımsızdır. Ana amacı, hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını korumak ve geliştirmek; avukatlık mesleğini ve avukatları bu amaca uygun olarak geliştirmektir.

Yönetim kurulu TBB’nin nihai karar organıdır. TBB başkanı yönetim kurulu kararlarına uygun hareket eder.

TBB’nin Görevlerine Aşağıda Sayılanlar da Dahildir:

- Adalet Yüksek Kurumu’nun politika, tercih ve ilkelerinin belirlenmesine, hukuk meslekleri arasında işbirliği ve dayanışmanın geliştirilmesi konusunda öneriler geliştirmek,
- Avukatların, meslek kuruluş ve organlarının, bağımsızlığını ve hesapverirliğini savunmak,
- Avukatları, bölge baro birliklerini, il barolarını en yüksek düzeyde temsil etmek,
- Avukatları ve avukatlık mesleğini ilgilendiren konularda avukatların, il barolarının ve bölge baro birliklerinin görüş ve önerilerini derleyerek kamuoyuna ve ilgili merciler önünde temsil ve takip etmek,
- Mesleki sorunları tespit etmek ve bunlara dair çözüm önerileri geliştirmek ve
- Yurtdışında ve yurtdışında resmi ve özel meslek kurum ve kuruluşlarıyla ilişki ve işbirliği yapmak.

İl Baroları, Bölge Barolar Birliği ve Türkiye Barolar Birliği Üyeliği

Avukatlık mesleği özetmenlik ve yardımcı avukatlık yazılı sınavını ve mülakatı başarı ile geçerek mesleğe girişine karar verilmiş olan avukat stajyerleri ile özetmenleri, yardımcı avukatlar ve avukatlık mesleğine kabul edilmiş olan avukatlar Adalet Yüksek Kurumu'ndaki avukatlar özel siciline kaydedilirler; ve ayrıca Türkiye Barolar Birliği'nin doğal üyesidirler.

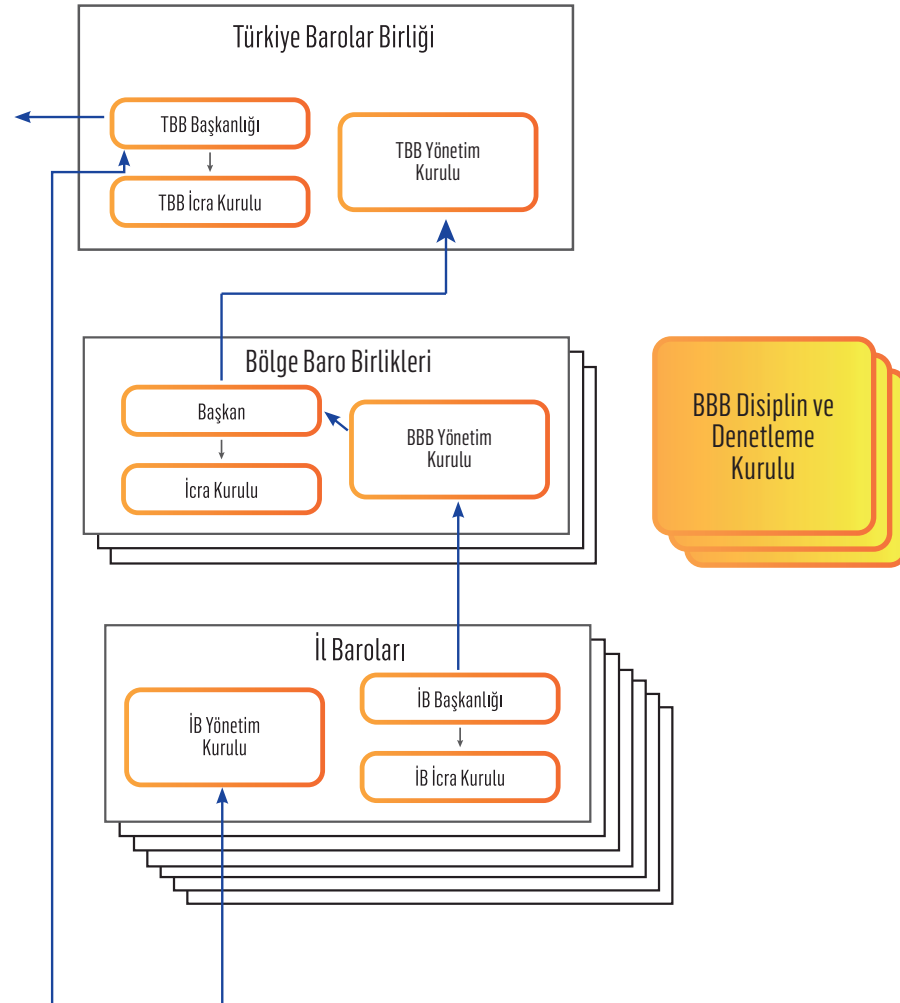
- Avukatlık mesleğine kabul edilmiş olan avukatlar ve avukat stajyerleri büro veya işyerlerinin bulunduğu il baroların ve o ili kapsayan bölge barolar birliğinin doğal üyesidirler.
- Avukatlık mesleğine, avukatlık stajına, avukat özetmenliğine ve avukat yardımcılığına kabul edilmiş olanlar; bürolarının veya işyerlerinin bulunduğu ili kapsayan bölge baro birliklerindeki ve il barolarındaki özel sicillere kaydolmak; değiştirdiklerinde bilgi vermek zorundadırlar.
- Ancak; Türkiye Barolar Birliği, bölge baro birlikleri ve il barosu seçimlerinde stajyer, özetmen ve yardımcı avukatlar aday olamaz, seçilemez ve oy kullanamazlar. Fakat kendi içlerinde üye grupları kurabilir, talep ve önerilerini il baroları, bölge baro birliği ve Türkiye Barolar Birliği organlarına iletebilirler.
- Stajyer avukatlardan üyelik için herhangi bir ücret alınamaz.
- Avukatlar kanunun kendilerine verdiği her türlü yetkiyi hiçbir kısıtlamaya tabi olmaksızın; avukat stajyerleri ve özetmen avukatlar da tabi oldukları sınırlar içinde avukatlık görevinin amacına uygun olarak kullanabilirler.

TBB ve Barolar Seçim Şeması

- TBB Başkanını tüm avukatlar seçer.
- Seçimler 2 turludur;
 - 1. turda oyların salt çoğunluğunu alan seçilir.
 - 2. turda iki adaydan en çok oy alan seçilir.
- Başkan yönetim kurulunun doğal üyesi ve başkanıdır.

- Bölge baro birliği başkanı, üyelerin aralarında yapılacak seçim ile belirlenir.
- Bölge baro birlikleri başkanları TBB YK üyesi olurlar.
- Fazla her 2.000 avukat için 1 ilave BB yönetim kurulu üyesi gönderilir. İl barosu YK'sına seçimde en yüksek oy alan YK üyeleri sırayla BBB YK üyesi olur.

- İl baroları yönetim kurulu seçimlerinde en yüksek oy alan sırasıyla: İl barosu başkanı, yönetim kurulu asil ve yedek üyeleri olur.
- İl baro başkanları, Bölge Baro Birlikleri yönetim kurulu üyesi olur.
- İl barosunu temsilen, her ilave 2.000 avukat için en yüksek oy alan YK üyelerinden sırayla 1 tane BBB yönetim kurulu üyesi gönderilir.

Mesleğe kabul edilmiş olan bütün avukatlar (Avukat stajyerleri, özetmenler ve yardımcılar hariç)

Barolar, Bölge Baro Birlikleri ve Türkiye Barolar Birliği Seçimleri ve Organları Hakkında Ortak Hükümler

İl baroları, bölge baro birlikleri ve Türkiye Barolar Birliği'nin organlarının seçimi aynı günde yapılır. Avukatlar aşağıdaki görevler için seçimlerde oylarını ayrı sandıkta kullanırlar:

1. Türkiye Barolar Birliği başkanı
2. Bölge baro birlikleri disiplin ve denetleme kurulu üyeleri
3. İl barolarının yönetim kurulu üyeleri. En çok oyu alan yönetim kurulu üyesi il barosu başkanı olur.

Adaylar sadece bir pozisyon için aday olabilir veya aday gösterilebilir.

Türkiye Barolar Birliği başkanının seçimi iki turda yapılır. Seçime katılan üyelerin salt çoğunluğunun oylarını alan aday başkan seçilir. Salt çoğunluk oluşmadığı takdirde en çok oy alan iki üye arasında 2 hafta sonra 2. tur seçim yapılır; en yüksek oyu alan aday başkan seçilir.

Yönetim Kurulları; kurumların en üst karar organıdır.

Yönetim Kurullarında toplantı yeter sayısı yönetim kurulu asil üye sayısının yarısından fazlasıdır. Karar yeter sayısı toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğudur.

Başkan, içeride ve dışarıda kurumu temsil eder; kurumu, yönetim ve icra kurulunu sevk ve idare eder. Başkan yönetim kurulu kararına uygun hareket etmek zorundadır.

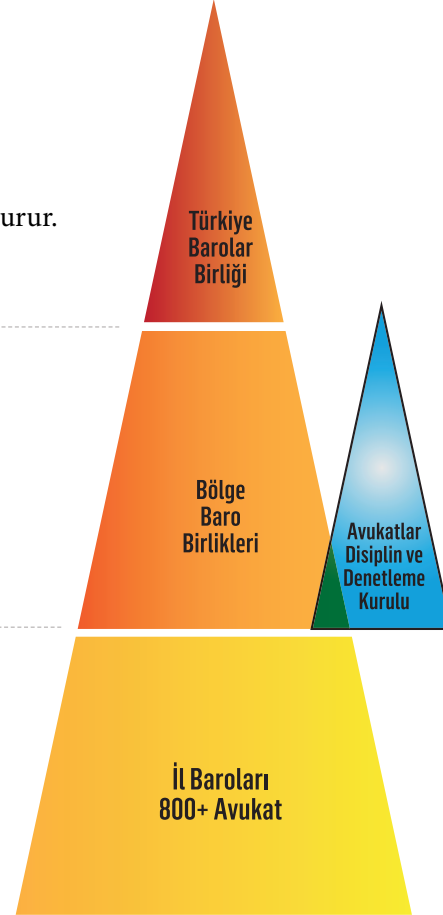
NOTLAR

Baroların Teşkilat Yapılanması

- **Türkiye Barolar Birliği**, bölge barolar birliği ve il barolarından gelen temsilcilerden oluşur.
- Bölge baro birlikleri de Türkiye Barolar Birliği'ni oluşturur.

- Bölge adliye mahkemeleri çevresindeki tüm il barolarını kapsayan **bölge baro birlikleri** kurulur.
- İl baroları, bölge baro birliklerini oluşturur.

- İdari sınırları içinde **(800'den) fazla avukatın** bürosunun veya iş yerinin bulunduğu mülki il merkezlerinde bir **il barosu** kurulur. Çevresinde daha az sayıda avukat olan, **aynı bölge adliye mahkemesi çevresinde** bulunan ve birbirine sınırdaş olan mülki illerde bu illerin tamamını kapsayacak şekilde **müşterek iller barosu** kurulur.

- Bölge Baro Birlikleri çevresinde Disiplin ve Denetleme Kurulları kurulur.

İl Baroları Teşkilatı ve Organların oluşumu

- İl baroları kamu kurumu niteliğinde yargısal meslek kuruluşlarıdır. İl baroları ayrı tüzel kişiliğe sahiptir ve demokratik usullerle yönetilirler.
- 800 ve daha fazla avukatın görev yaptığı illerde il baroları kurulur. 800'den az avukatın görev yaptığı durumlarda aynı bölge adliye mahkemesinin yetki sahası içinde bulunan ve sınırları bitişik bulunan illeri kapsayan müşterek il baroları kurulabilir. Her ilde en fazla bir baro bulunabilir.
- Üye sayıları 5.000'den az olan barolarda başkana ilaveten 5 tane asil 2 tane de yedek yönetim kurulu üyesi seçilir. Başkan yardımcılarını ve görevlerini başkan belirler.
- Üye sayısı 5.000'den fazla olan barolarda başkana ilaveten 10 tane asil ve 5 tane yedek yönetim kurulu üyesi seçilir. Başkandan sonra en yüksek oy alan dört yönetim kurulu üyesi başkan yardımcılı olarak ve sırasıyla şu görevleri yerine getirirler: Mesleki eğitim ve gelişimden sorumlu, mesleki dayanışmadan sorumlu, seçim işlerinden sorumlu ve temsil ve basın ilişkilerinden sorumlu. Başkan ve 4 başkan vekilinden oluşan 5 kişi il barosunu temsil ederler.
- İl barosunu, bölge baroları birliğinde baro başkanı temsil eder. 2.000'den fazla üyesi bulunan il barolarında ilave her 2.000 üye ilave bir temsilci daha seçer. İlave temsilcileri, yönetim kurulu başkan vekilleri arasından seçer. Yeteri kadar başkanvekili olmadığı takdirde diğer bütün ilave temsilciler baro üyeleri arasından seçilir.

Bölge Baroları Birliklerinin Teşkilatı ve Organları

- Bölge Baro Birlikleri (BBB) tüzel kişiliğe haiz, kamu kurumu niteliğinde bağımsız yargısal meslek kuruluşlarıdır.
- BBB'lerin amacı hukukun üstünlüğünü ülke çapında ve özellikle kendi bölgelerinde sağlamak ve temel insan haklarını ve özgürlüklerini korumak ve geliştirmek ve bu amaçla avukatlık mesleğini geliştirmektir. Bu çerçevede BBB'lerin görev ve yetkilerine aşağıda sayılan hususlar dahildir:
 - Avukatların, baroların ve bütün yargı teşkilatının bağımsızlığını, hesapverirliğini ve hukukun üstünlüğünü savunmak.
 - Avukatlar ve hukuk meslekleri mensupları arasında birlik, dayanışma ve işbirliğini kurmak ve geliştirmek.
 - Avukatlık mesleğini, meslek düzenini, etiğini ve ahlakını sürekli geliştirmek ve mesleğin saygınlığını artırmak.
 - Meslek mensupları arasında ve mensuplarının hizmetlerinin muhatapları ve genel olarak toplum ile ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak.
 - Meslek mensuplarının ihtiyaçlarını ve sorunlarını belirlemek ve gidermek.
- Bölge Baro Birlikleri avukatlık mesleğinin belkemiğini oluşturur. BBB'ler faaliyet ve kararlarında bağımsızdır. Bununla birlikte Adalet Yüksek Kurumu'nun belirlediği politika ve ilkelere uygun olarak ve Türkiye Barolar Birliği'nin kararlarına uyarlı olarak faaliyet gösterir ve kararlar alır.
- BBB'lerin organları başkan, yönetim kurulu, icra kurulu ve disiplin ve denetleme kurulundan oluşur.
- İl baroları başkanları (ve varsa ilave temsilciler) Bölge Baro Birliği yönetim kurulunu oluşturur; bu yönetim kurulu kendi başkanını kendi üyeleri arasından salt çoğunlukla seçer.
- Her bir bölge baro birliği çevresinde görev yapan tüm avukatlar üzerinde yetkili olmak üzere bir disiplin ve denetleme kurulu seçimle oluşturulur.

Avukatlar Disiplin ve Denetleme Kurulları Bölge Baro Birlikleri Bölgesi'nde

Temel Amacı: Hukukun üstünlüğünün ve hukuki güven ortamının sağlanması ve güçlendirilmesi amacıyla mesleğin ve meslek mensuplarının gelişmesini, kendi aralarında ve diğer meslek mensupları ile diğer hukuk meslekleri ile arasında dayanışma, uyum ve işbirliğini geliştirmek amacıyla meslek kurallarına, etik ilke ve değerlerine, uyulmasını Adalet Yüksek Kurumu tarafından belirlenen politika, tercih ve ilkelere uyarlı olarak görevlerini yerine getirmelerini sağlamak ve aykırı davranışları belirlemek, gerekli yaptırımları uygulamak ve farkındalık artırıcı faaliyetlerde bulunmaktır.

Oluşumu, Toplantı ve Kararları:

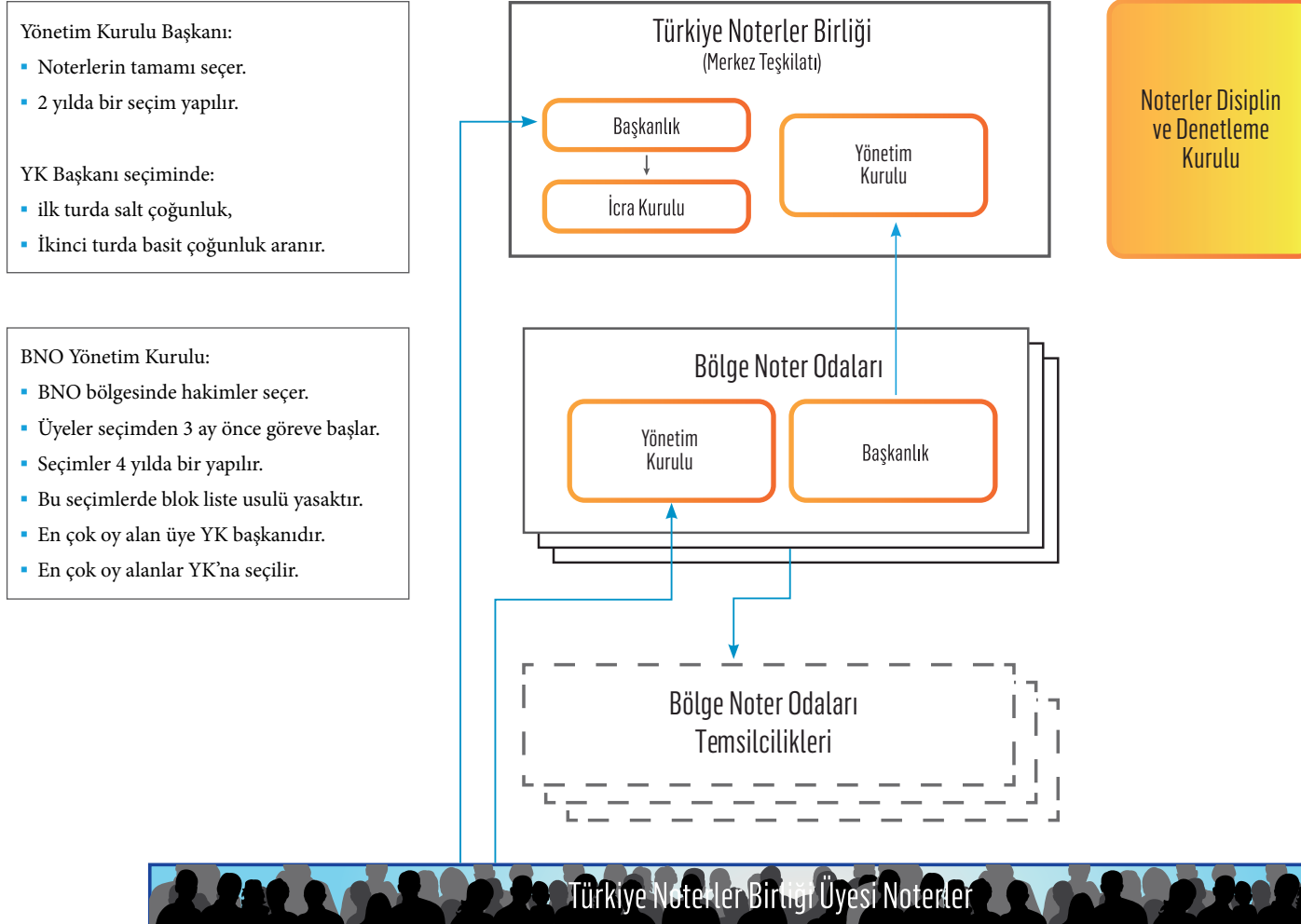
- Türkiye Barolar Birliği başkan ve yönetim kurulundan bağımsızdır.
- BBB'lerinin göstereceği 3'er aday arasından Adalet Yüksek Kurumu her bölge için 1 üye seçer.
- AYK'nın her BBB için seçtiği üyelerin tamamı Avukatlar DDK'sını oluşturur; başkanı üyeler kendi aralarından seçerler.
- Toplam üye sayısı 5.000 kişiye kadar olan bölgelerde 5'i asil; 2'i yedek 7 üyeden oluşur.
- İlave her 5.000 üye için 5 asil 2 yedek olarak 7 üye daha seçilir ve iki daire halinde faaliyet gösterir.
- Artan her 5.000 üye için üye sayısı aynı şekilde artırılır ve ilave daire olarak faaliyet gösterir.
- Toplantı yeter sayısı tüm üyelerin 2/3'ü; karar yeter sayısı katılan üyelerin salt çoğunluğudur.

Görevleri:

- Her türlü iddiayı soruşturur fakat sadece uyarma ve kınama cezalarını verebilir.
- Ağır ceza gerektiren durum, şikayet ve başvuruları AYK'ya bildirir ve disiplin soruşturması başlatılmasını talep eder.
- Meslek etik ve disiplin kuralları hakkında görüş bildirir.

TÜRKİYE NOTERLER BİRLİĞİ
BÖLGE NOTER ODALARI

Türkiye Noterler Birliği ve Bölge Noter Odaları Teşkilat Şeması ve Organları

Türkiye Noterler Birliği ve Bölge Noter Odaları

Türkiye Noterler Birliği ve bölge noter odaları her birisi ayrı idari tüzel kişiliğe sahip, çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren tüzel kişiliğine sahip kamu kurumu niteliğinde bağımsız yargısal meslek kuruluşudur.

Temel görevi hukukun üstünlüğünün ve hukuki güven ortamının sağlanması ve güçlendirilmesi amacıyla noterlik mesleğinin ve noterlerin gelişmesini, noterler arasında ve noterler ile diğer hukuk meslekleri arasında dayanışma, uyum ve işbirliğini geliştirmek, noterleri temsil etmektir. Adalet Yüksek Kurumu tarafından belirlenen politika, tercih ve ilkelere uyarlı olarak faaliyet gösterirler.

Aşağıdaki hususlar da görevlerine dahildir:

- Meslek mensuplarını, bağımsızlıklarını savunmak,
- Meslek ilkelerini, etik değerleri ve ilkeleri belirlemek ve AYK'nın onayına sunmak,
- Mesleğin ve mensuplarının yetkinliği, verimliliği, hesapverirliği ve saygınlığını geliştirilmek,
- Mesleki sorunları tespit etmek ve bunlara dair çözüm önerileri geliştirmek,
- Noterlik mensuplarının disiplin soruşturmalarını yürütmek, çıkarma cezası gerektiren disiplin soruşturmaları Adalet Yüksek Kurumu tarafından yürütülür.

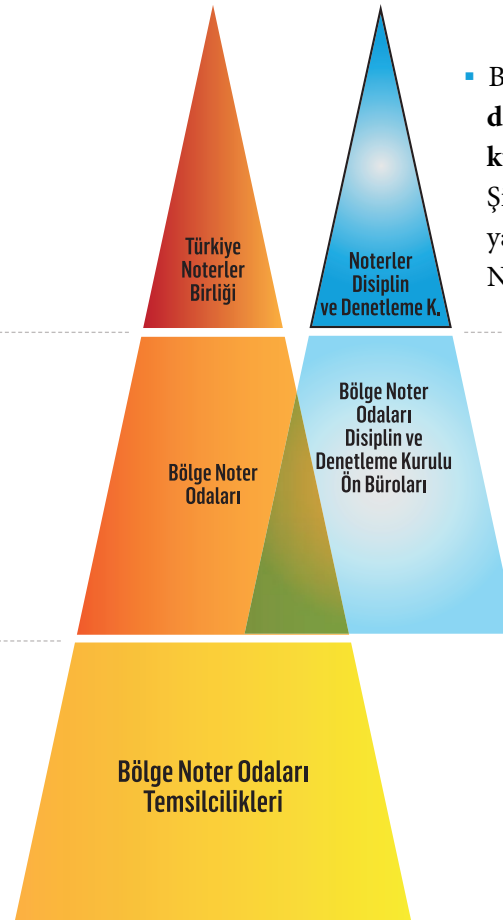
Noterler Meslek Kuruluşlarının Hiyerarşik Yapılanması

NOTLAR

- **Türkiye Noterler Birliği**, bölge noterler birlikleri

- Bölge adliye mahkemeleri çevresindeki tüm illeri kapsamak üzere **bölge noter odaları** kurulur.
- Bölge noter odalarının merkezleri BAM'ın bulunduğu il merkezinde bulunur.

- Bölge çevresinde ihtiyaç veya yarar görülen hallerde bölge noter birlikleri yönetim kurulu kararıyla **il veya ilçe noter temsilcilikleri** açılabilir. Temsilciliklerin tüzel kişiliği yoktur.

- BNB'leri nezdinde **noterler disiplin ve denetleme kurulu ön büroları** bulunur. Şikayetleri alır, ön inceleme yapar, eksikleri giderir ve Noterler HKDDK'ya iletir.

Noterler Disiplin ve Denetleme Kurulu

Temel Amacı: Hukukun üstünlüğünün ve hukuki güven ortamının sağlanması ve güçlendirilmesi ve amacıyla mesleğin ve meslek mensuplarının gelişmesini, kendi aralarında ve diğer meslek mensupları ile diğer hukuk meslekleri ile arasında dayanışma, uyum ve işbirliğini geliştirmek amacıyla meslek kurallarına, etik ilke ve değerlerine uyulmasını Adalet Yüksek Kurumu tarafından belirlenen politika, tercih ve ilkelere uyarlı olarak görevlerini yerine getirmelerini sağlamak ve aykırı davranışları belirlemek, gerekli yaptırımları uygulamak ve farkındalık artırıcı faaliyetlerde bulunmaktır.

Oluşumu, Toplantı ve Kararları:

- Türkiye Noterler Birliği başkan ve yönetim kurulundan bağımsızdır.
- Bölge noter odalarının göstereceği 3'er aday arasından Adalet Yüksek Kurumu her bölge için 1 üye seçer.
- Adalet Yüksek Kurumu'nun her BNO için seçtiği üyelerin tamamı noterler DDK'sını oluşturur.
- Başkanını üyeler kendi aralarından seçerler.

Görevleri:

- Her türlü iddiayı soruşturur fakat sadece uyarma ve kınama cezalarını verebilir.
- Soruşturmalarda daha ağır ceza gerektirdiği kanaatine varırsa ya da en başında daha ağır ceza gerektirdiği belli olan şikayet ve başvuruları Adalet Yüksek Kurumu'na aktarır ve disiplin soruşturması başlatılmasını talep eder.
- Meslek disiplin kuralları hakkında görüş bildirir.

Saim Dursun,
“Sitem”,
50x80 cm,
tuval üzerine
yağlıboya / spatula
teknîği,
2011

Bölge Noter Odası Yönetim Kurulunun Oluşumu ve Görevleri

Oluşumu:

- Mesleğe kabul edilmiş bütün noterler tarafından 4 yıl görev yapmak üzere seçilen 9 üyeden oluşur.
- Adayların seçim tarihi itibarıyla en az fiilen 5 yıldır noterlik görevi yapıyor olması gerekir.
- Seçime seçim tarihinden 3 ay önce bölgede görev yapmaya başlamış olan noterler katılır.

Amacı, Görev ve Yetkileri:

- Başta kendi bölgesinde olmak üzere hukukun üstünlüğünü sağlama, insan temel hak ve özgürlüklerini koruyup geliştirmek ve bu yüce amaç çerçevesinde noterlik mesleğini geliştirmek amacı doğrultusunda kararlar alır, faaliyet gösterir. Aşağıdaki hususlar da görev ve yetkilerine dahildir:
- Noterleri her alanda temsil etmek; noterlik organlarının bağımsızlığını, hesapverirliğini savunmak;
- Bölgedeki noterlerin eğitim, gelişim ve benzeri bireysel ve ortak ihtiyaçlarını gidermek; noterlerin sorunlarını tespit etmek, çözüm önerileri getirmek ve ilgili kurumlara iletmek;
- Noterlik mesleğini, meslek düzenini, etiğini ve ahlakını sürekli geliştirmek, saygınlığını artırmak;
- Noterler arasında dürüstlük ve güveni güçlendirmek, birlik, dayanışma ve işbirliğini sağlamak ve geliştirmek; noterlerin diğer mesleklerle uyum ve saygınlık içinde işbirliği yapmasını sağlamak;
- BNO yönetim kurulu; TNB YK'nın karar ve ilkelerine uygun olarak karar alır, faaliyet gösterir.

NOTLAR

Bölge Noter Odaları Temsilcilikleri

TNB Bölge Odası Temsilcilikleri:

- Bölge noter odasının bulunduğu il dışındaki bölge çevresindeki il merkezlerinde kurulur.
- İl olmayan mülki birimlerde de bölge noter odası yönetim kurulunun kararıyla temsilcilik kurulabilir.
- Temsilcilikler, o bölgede yetkili bölge noter odasına bağlı olarak çalışırlar.
- Temsilciler temsilciliğin bulunduğu mülki birimdeki noterliklerde görevli en kıdemli 2 noterdir.
- Temsilcilikler, TNB'nin veya bölge noter odalarının kararlarının icrasında yardımcı olurlar.
- Temsilcilikler, temsilcilik bölgesinde oluşan sorunları ve talepleri bölge noter odalarına iletir.

**Yargısal Meslek Kuruluşları
ile ilgili kanun taslağını aşağıdaki
kare kodu okutarak ya da ikona tıklayarak
inceleyebilir, word ya da pdf dosyası
olarak indirebilirsiniz.**

**Yargısal Meslek Kuruluşları ile
ilgili Anayasa düzenlemeleri
taslağını da sayfa 292'de
bulabilirsiniz.**